

Szerzőink

Deák Ágnes	történész, JATE, Szeged
Eiler Ferenc	egyetemi hallgató, JATE, Szeged
Glósz József	történész, Wosinsky Mór Megyei Múzeum, Szekszárd
Kaposi Zoltán	gazdaságtörténész, JPTE, Pécs
Kiss Ilona	fordító, szerkesztő, BKE, Beszélő szerkesztősége, Budapest
Kövér György	gazdaságtörténész, BKE, Budapest
Lele József	történész, JATE, Szeged
Marjanucz László	történész, JGYTF, Szeged
Péter László	történész, SSEES, London
Pogány Ágnes	gazdaságtörténész, BKE, Budapest
Sisák Gábor	filozófiatörténész, Közép-Európa Egyetem, Budapest
Soós Gábor	egyetemi hallgató, JATE, Szeged
Tandori Mária	könyvtáros, JATE, Szeged
Tímár Lajos	történész, KLTE, Debrecen
Tóth István	történész, Móra Ferenc Múzeum, Szeged

CONTENS

Studies:

- György Kövér:** Historiographical and Methodological Questions of the Measurements of Capital Import in the Era of Dualism5
- Ágnes Pogány:** The Liquidation of the Austro–Hungarian Bank19

Conference:

- Zoltán Kaposi:** Some Characteristics of Village Credit34
- József Glósz:** County Mortgages and the Gentry44
- László Marjanucz:** The Crediting Practice of Banks in Hódmezővásárhely in the period of Dualism48
- István Tóth:** Slovakian Credit Societies at the turn of the Century62
- Ágnes Pogány:** The Hungarian General Credit Bank and its Sphere of Influence70
- Lajos Tímár:** The Credit Information Reports of the Hungarian National Bank and the Economic Élite of Hungarian Cities in the Mid-War Period73

Sources of the Past

- Gábor Sisák:** „...Russia, thee undeservedly predestined...!” ..83
- Aleksey Homiakov:** A Letter to Serbs.
A Message from Moscow90
(*trans. Ilona Kiss*)

Abroad

- „I have always regarded the State itself as the most Important Factor”
(*A conversation with the historian László Péter*).....115
- László Péter’s selected bibliography.....125
- László Péter:** The Law XLIV of 1868 on the Equality
of Nationality Rights and the Language
of Local Administration.....127

Reviews

- Hungary in Ottoman Politics
(*Pál Fodor: Hungary and the Turkish Occupation. Argumentum. Bp., 1991.*)
József Lele 138
- Are you German? No, I’m Austrian!
(*Gerald Stourzh: Vom Reich zur Republik. Edition Atelier. Wien, 1990.*)
Ferenc Eiler143
- „Pax Britannica?”
(*Chamberlain, Muriel E.: „Pax Britannica?” British Foreign Policy 1789–1914. Longman. London, 1988.*)
Mária Tandori146
- The Crisis–History of France
(*Winock, Michel: La fièvre hexagonale. Les grandes crises politique 1871–1968. Calmann–Lévy. Paris, 1987.*)
Gábor Soós150
- Authors159

A Kisteleki Alapítvány pályázati fölhívása szegedi helyismereti munkára

A Kisteleki Ede emlékezetére alapított pályadíjat hetedik alkalommal 1994. november 26-án, a névadó születésnapján osztjuk ki. Fölhívjuk a Szeged múltjával, jelenével, jövőjével foglalkozó kutatókat, hogy pályamunkáikat 1994. május 31-éig ajánlva küldjék meg.

A föltételek a következők:

1. Csak kiadatlan, a pályázat céljára első példányban készült, legalább 4, legföljebb 10 ív (egy ív 22 gépelt lap, 26 sorral, soronként 60 betűhellyel) terjedelmű, Szegeddel és közvetlen környezetével kapcsolatos mű nyújtható be.
2. A pályamű tárgyát nem szabjuk meg. A tárgyválasztást (új tárgykörök földolgozását, új források föltárását, új szempontok érvényesítését) értékeljük. Előnyben részesítjük a következő témák kidolgozását: A szegedi bunyevácok (dalmaták). A tanyai kapitányságok története. 1956 Szegeden.
3. A bizottság egy *földíjat* (25 000 Ft), két – egyenként 15 000 Ft-os – és két – egyenként 8000 Ft-os – *jutalmat* ad ki.
4. A díjnyertes és jutalmazott pályaművek a Somogyi-könyvtár állományába kerülnek.
5. A pályázat jelíges; a szerző nevét a dolgozat nem tartalmazhatja. Nevét és címét zárt borítékban mellékelje. Nem vehet részt a pályázaton, aki pályaművének tárgykörében korábban már közleményt jelentetett meg.
6. A bizottság döntését titkos szavazással hozza.
7. A díjazottakat levélben értesítjük, a közvéleményt pedig a díjkiosztásról a Délmagyarország hasábjain tájékoztatjuk.

Szeged, 1992. december 1-jén

**A Kisteleki Alapítvány bírálóbizottsága
Szeged, Somogyi-könyvtár
6701 Pf. 441.**

Az AETAS történettudományi folyóirat. Kiadója: Az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület. A szerkesztőség szervezetileg önálló. A lap közöl: történeti tárgyú tanulmányokat, forrásokat, kritikákat, ismertetéseket, interjúkat. A szerkesztőség a társadalomtudományok más ágai elől sem zárkózik el. A lapban megjelent írások közzétételénél kizárólag szakmai szempontok érvényesülnek. Kéziratokat a szerkesztőség nem őrizz meg és nem küld vissza.

* * *

Az AETAS nem rendelkezik állandó anyagi forrással. Megjelenését alapítványi támogatás teszi lehetővé. A lapra ezért hosszú távú előfizetést nem tudunk elfogadni. Az AETAS több vagy akár egy száma is előjegyezhető – írásban vagy telefonon – a szerkesztőség címén. Az előjegyzett számokat postai utánvétellel juttatjuk el a megrendelő címére.

* * *

Az AETAS-t a szerkesztőség terjeszti. A lap megvásárolható:

Budapest: Magiszter könyvesbolt, V. ker., Városház u. 1., Studium könyvesbolt, Váci utca 22., Litea Kft., Budavár Hess A. tér 4., Eötvös könyvesbolt, Kecskeméti u. 2., MTA Történettudományi Intézet Könyvtára, Uri u. 53., Könyves Kávézó, Mikszáth tér 2., Írók Boltja Parnasszus Kft. Andrassy út 45.; Könyvtárosok Áruháza, Honvéd u. 5. és az utcai könyvtáraknál.

Szeged: JATE–Gondolat Könyvesbolt, Dugonics tér 11–12., Móra Könyvesbolt, Egyetemi Könyvtár BTK, Sik Sándor Könyvesbolt Oskola u.; Gondolat Könyvesbolt, Kárász u.

Debrecen: Egyetemi könyvtár KLTE főépület fszt. Egyetem tér 1.

Pécs: Szöveg Bt. Kiss J. u. 8.

* * *

A szerkesztőség címe:
6701 Szeged, Pf. 1179.
Telefon: 62321-111/185

Szerkesztőségi titkár: Hovorka Beáta

Miközben általános tendenciának mondható, hogy a legnagyobb tőkeexportőr országokban a kutatások előrehaladtával, a számítási módszerek kikristályosodásával az első világháborút megelőző, de különösen a 19. századi tőkekivitelei adatok számottevő mértékben lefelé módosultak, addig egy olyan kimondottan tőkeimportőr országban, mint Magyarország épp az alapadatok maradtak változatlanok.

(Kövér György „A dualizmus-kori tőkeimport-számítások historiográfiai és módszertani kérdései” című tanulmánya az 5–18. oldalon olvasható.)

A felszámolási tárgyalások 1920 augusztusában, közel egy évvel az osztrák békeszerződés aláírása után, kezdődtek csak meg. Az utódállamok közötti alapvető érdekellentétek már az első megbeszélések során nyilvánvalóvá váltak, a leginkább vitatott kérdés a vagyon felosztásának módja volt. Az újonnan létrejött nemzetállamok ugyanis minél előbb autonóm gazdaságpolitikát, s ehhez új központi bankot szerettek volna, s már csak ezért is igényt tartottak a volt közös jegybank vagyonának és érckészletének megfelelő hányadára. Nem akarták viszont magukra vállalni a volt Monarchia államadósságát, különösen nem a háborút finanszírozó hadikölcsön kötvényeket és kincstárjegyeket.

(Pogány Ágnes „Az Osztrák–Magyar Bank felszámolása” című trása a 19–33. oldalon található.)